

Trenje med Francijo in Ameriko.

FRANCIJA NALOŽILA OGROMNO CARINO NA AMER. IZDELKE

Pogajanja glede francoskega tarifa se bodo takoj pričela. — Kompromis bo najbrž mogoče doseči. — Položaj nemške industrije se je izdatno izboljšal. — Dr. Kastl ne soglaša z Duisbergom.

PARIZ, Francija, 12. septembra. — Uradniki ameriškega poslaništva so naprosili zunanji urad, naj prične razmišljati o ameriškem protestu proti novemu francoskemu carinskemu tarifu in naj pusti v veljavi dosedanje carinske pristojbine na ameriško blago, dokler ne bodo končana francoska-ameriška pogajanja za nov trgovski dogovor, ki se bodo pričela sredi oktobra ali že prej.

Malo izgledov pa je, da bi francoska vlada ugodila tej prošnji. Edino, kar se lahko pričakuje, je splošno klasificiranje ameriških proizvodov za minimalne postavke, določene v novem tarifu, kar bi pomenjalo povprečno zvišanje pristojbin za kakih štirideset odstotkov, mesto dvestotih.

Zvišanje carinskih pristojbin za štirideset odstotkov bi sicer še vedno škodovalo ameriškim proizvodom, a če ne bo prišlo do takega kompromisa, bo poverjena ameriškim eksporterjem praktično nemogoča naloga, da tekmujejo na francoskem trgu z nemškimi izdelki, ki plačujejo le eno tretino ali celo le eno četrtno carine, kateri je podvrženo ameriško blago.

WASHINGTON, D. C., 12. septembra. — Pogajanja za trgovski dogovor s Francijo se bodo takoj pričela, ne pa šele oktobra meseca. V krogih državnega departmenta so baje mnenja, da je nastop francoske vlade, ki se je naenkrat poslužila maksimalnega tarifa proti ameriškim izdelkom, diskriminatoričen. V takem slučaju bi se predsednik Coolidge lahko poslužil, ne da bi čakal na dovoljenje kongresa, povračilnih tarifnih postavkov, katere bi uveljavil proti francoskim proizvodom, uvedenim v Združene države.

HALLE, Nemčija, 12. septembra. — Odločno nasprotujoč m r k i m izvajanjem dr. Duisberga, predsednika narodne zveze nemških industrij, je dr. Kastl, eksekutivni načelnik zveze informiranih jeklarske izdelovalce, zbrane tukaj, da so ndustrijske razmere v splošnem zelo zadovoljive po vsej nemški državi.

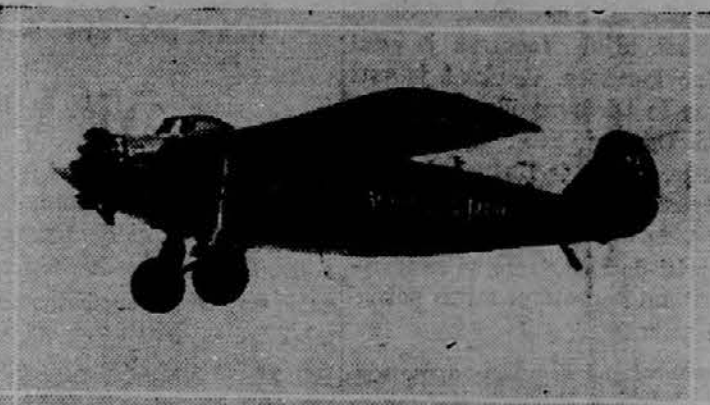
— Tega izboljšanja ni treba le vzdržati, pač pa še nadalje razviti, — je rekel dr. Kastl, — in v ta namen potrebuje industrija kreditov. Naša domača industrija je aktivna in močan domači trg je potreben kot uvod k zdravi eksportni trgovini.

Ob zaključku svojega nagovora je rekel dr. Kastl, ki je bil ravnokar imenovan nemškim članom mandatne komisije pri Ligi narodov, da kažejo vsa znamenja nadaljevanje izboljšanja v nemški industrijski aktivnosti ter vzklitili:

— Proč torej z napačnim pesimizmom ter zapajno v bodočnost našega naroda!

Dr. Kastl je ob istem času otro kritiziral naraščajoče stroške administracije v Nemčiji. Zvezni izdatki so poskočili za 160 odstotkov od leta 1924 naprej, izdatki držav za 209 odstotkov in mest za 170 odstotkov. Zahteval je ekonomijo v administracijskem oboju ter večjo javno uspešnost.

USPELO MU JE

Na sliki vidite monoplan Woolaroc, ki je srečno prameril razdaljo med Californijo in Honolulu. Letalec sta dobila 25,000 dolarjev nagrade. "Woolaroc" je indijansko ime ter pomeni "dobra sreča".

PRISELJEVANJE V ZDR. DRŽAVE

Canada in Mehika pošljeta največ priseljencev v Združene države. — Manj kot ena tretina vsega priseljevanja pride iz kvotnih dežel. — Več Nemcev kot pred vojno.

Soglasno s poročilom priseljenjskih oblasti so spustili tekem leta, ki se je končalo 30. julija, v Združene države 583,001 inozemcev, dočim je odpotovalo 253,408 inozemcev. Čisti prirastek tuje prebivalstva je znašal vsled tega 283,493 oseb.

Manj kot ena tretina v deželo pripuščenih inozemcev je prišla iz kvotnih dežel, namreč 158,070 od skupnih 583,001. Največji kontingent priseljencev sta dali Mehika in Canada. Za ti dve deželi ne velja kvotna postava. Iz Canade je dospelo v preteklem letu 81,506 priseljencev. Nji je sledila Mehika z 67,721, Nemčija z 48,513, prosta irska država z nad 28,000, Anglija z 24,000 in Italija z več kot 17,000.

Narodna industrijska konferenca je natančno proučila priseljenjske razmere v dobi treh let, odkar je veljavna kvotna postava. Ugotovilo se je, da je bilo število priseljencev iz Anglije in Irske nekoliko nižje kot pred vojno, da pa je bilo tozadavno število izenake no s povečanim priseljevanjem iz Canade in Nove Fundlandije. Iz angleških dominijev je prišlo v zadnjih treh letih povprečno nad 93,000 priseljencev v primeri z 72,000 v dobi pred vojno.

Na mesto Italije je stopila Mehika kot izvir največjega števila tuje-govorečega prebivalstva. Pred vojno je znašalo povprečno priseljevanje iz Mehike nekoliko več kot 15,000. Kot zgoraj omenjeno, je prišlo v preteklem letu iz Mehike več kot 67,000 priseljencev in v zvezi s tem je treba poudariti, da se povprečno vrne v Mehiko manj kot pet odstotkov.

Temu nasproti pa stoji dejstvo, da zapusti deželo več Italijanov kot pa jih pride semkaj. Od leta 1924 se je priselilo nekoliko več kot 32,000 Italijanov, dočim jih je 65,000 zapustilo Združene države.

Turški učitelji debatirajo o verskem pouku.

ANGORA, Turčija, 12. sep. — Prva narodna konvencija učiteljev se je takoj po svojem sestanku razcepila glede vprašanja ločitve cerkve od države na dva tabora.

En del je zahteval zatrtje tečajev, ki se pečajo z mohamedansko vero. Skliceval se je na v moder-ni Turčiji veljavno versko pro-stost, ki ne dopusti, da bi s vplivi po eksploziji je objel poslopje valo na otroka na ta ali oni način, plamen, ki se je dvigal sto čevljev ne v prilog mohamedanske in tudi ne v prilog kake druge vere.

SANDINO DAL UNIČITI ROV

Vstaški general v Nicaragui je dal uničiti rov. Ameriški lastnik rova je pripovedoval o plenjenih Sandina.

MANAGUA, Nicaragua, 12. septembra. — Charles Butters, lastnik San Albino rova, ki je bil praktično uničen od vstaškega generala Sandina, se je vrnil večera semkaj iz Ocotala.

Dokler je Sandino obratoval rov s silo orožja ter pridobil z njegovega zlata, da plača svoje vojake in kupuje potrebščine, je bil rov v precej dobrem stanju, a ko je odšel so on in njegovi pristaši odnesli ali pa uničili vsa, kar je imelo kolikaj vrednosti. Ameriški in domači uslužbeni, — je rekel Butters, — so zapustili pokrajino, ki ni varna.

Sandino se je umaknil s svojimi silami v gore, ki so skoro nedostopne. On ima obilo konj, provijanta in municije, in soglasno z Buttersom je pripravljena vznemirjati ameriške mornariške vojake in domače orožnike v vsakem ugodnem trenutku.

Lastnik rova je opisal Sandina kot obupanca, ki je krut in zelo nasilen. Izuril je štiri fante v starosti od štirinajstih do šestnajstih let, da poslujejo kot njegova telesna straža in ubijajo na njegovo povelje. Ti fantje so baje absolutno hladnokrvni, ki se niti malo ne brigajo za umor človeka.

Butters namerava vložiti pri državnem departmentu zahtevo za odškodnino ter se vrniti nato v Združene države.

MANAGUA, Nicaragua, 12. sep. Charles Eberhard, ameriški poslanik v Nicaragvi, bo odpotoval v terek na počitnice v Združene države. Poslovilni banket njemu na čast je priredil predsednik Diaz v Managua klubu.

Drugi del pa čeli, da bi bili ti tečajji še vedno dostopni mladim, kojih starši žele to.

DOBER SPREJEM AMERIKANCEV V FRANCIJI

Ameriški legiji je zagotovljen v Parizu dober sprejem. — Obnašanje onih veteranov, ki se že mude v Franciji, je baje izborna.

PARIZ, Francija, 12. septembra. Vsa znamenja kažejo, da bodo ti-soči ameriških veteranov iz svetovne vojne, ki se nahajajo sedaj na poti v Pariz, na konvencijo Ameriške legije, sprejeti na najbolj prijateljski način od naroda Francije. Kordijalni komentarji, objavljeni vsaki dan v pariškem in provincijalnem časopisu, z izjemo par radikalnih in komunističnih listov, in navdušenje, s katerim se vrše priprave, obljublja jo pri-srečen sprejem.

Ni seveda mogoče zanikati, da čuti vlada veliko odgovornost, ko bo pripustila v deželo tako veliko število legionarjev. Brene vladne odgovornosti je bilo še bolj povečano vsled pretuje komunistov, da bodo razbili paradi legije ter se tudi na drug način vmešavali v gladki napredek programa.

Sedaj pa, ko so komunisti javno objavili, da se bodo vzdržali "direktne akcije" proti paradi ter omejili svoje demonstracije dne 19. septembra za protestne sestanke v industrijskih okrajih, je pričel vsakdo lažje dihati.

Socijalisti, ki so še manj naklonjeni legiji kot so bili kdaj poprej iza eksekucije Sacea in Vanzetti, so že sklenili svetovati svojim pristašem, naj se vzdrže vsake demonstracije ter ostanejo doma.

Pariz bo lepo razsvetljen, kajti na tisoče in tisoče pestrobarvnih žarnic so instalirali ob bulevardih in drugih prostorih, kjer se bodo legionarji v glavnem mudili. Najboljše kuharje glavnega mesta so že mobilizirali za več velikih banketov, katere bodo priredili legiji.

Pesimistična napovedovanja, da bodo prišli legionarji gotovo v težkoče, kakorhitro bodo dospeli v Pariz, se niso dosedaj uresničila. Čeprav hodi sedaj več tisoč delegatov že več kot en teden po mestu, je jih obnašanje naravnost uzorno.

Če se bodo njih tovariši, ki se nahajajo sedaj na poti, obnašali na isti način, ne bo imelo dosti opravka posebno sodišče legijskih uradnikov, ki je bilo posebej ustanovljeno, da uravnava kontroverze med člani legije.

Razventega pa bodo našli legijonarji "očisti" Pariz. Tako je vsaj obljubil M. de Chiappe, policijski prefekt, ki je vsako noč zaposlen s čistilno kampanjo v onih mestnih delih, kjer je veselje neomejeno ter pogosto robato.

VELIKANSKE TEŽAVE NA POLETU KROG SVETA

Na poletu v Tokio je vihar zavrnil letalca. — Pot iz Sanghaja v Tokio je tvorila prvi del poleta, ki ni bil izvršen natančno po programu. — Boj v zraku je izčrpal kurivo.

TOKIO, Japonska, 12. septembra. — Edvard Schlee in William Brock, sta varno dospela s Pride of Detroit na Japonsko, a nista mogla dospeti na Kasumigura aerodrom, nahajajoč se štirideset milj izven Tokija, kjer sta hotela pristati.

Zapazili so ju malo pred eno uro popoldne, ko sta letela preko Akune in ob poldveh so sporočili iz Kagošima, da je letel aeroplan preko onega mesta. Letalec sta pristala pred šesto uro pri Omuri, v bližini Nagasakija, ker jima je zmanjkalo kurivo. Ostala sta tam preko noči ter namerata danes nadaljevati s potovanjem.

Japonska mornar, zračna služba je napravila obsevanja vredne priprave za sprejem obeh letalcev. Kakih 250 častnikov in mož je bilo v službi in aerodrom je bil razsvetljen z žarkometi. Podadmiral Ando, poveljnik Kasumigure in zastopnik mornariškega ministra in drugi uradniki so ju čakali. General Kaneda, zastopnik cesarske zračne družbe, je bil navzoč z dvema velikanskima šopkoma.

Veliko število brzojav iz Amerike je čakalo letalec. V njih so prijatelji izražali upanje, da ne bo sta riskirala transpaciifičnega poleta.

TOKIO, Japonska, 12. septembra. — Zajet v nevihti je bil Pride of Detroit prisiljen pristati na Omura mornariškem aerodromu, v bližini Nagasakija.

Poročilo, ki so prišla iz Omura, ugotavljajo, da je pričela policija s preiskavo, ker sta letalec pristala v bližini utrjenega pasu.

Letalec sta pristala kakih sto milj od Kagošime. Če bi hotela leteti v severozdno smer, a njih manevriranje tekom viharja ju je najbrž zaneslo v napačno smer.

Ko sta pristala Brock in Schlee v Omura na Japonskem, se je zgodilo prvokrat, da nista dosegla svojega cilja, izza časa, ko sta odletela iz Združenih držav. Očividno je bila megla premočna in raje kot riskirala polet preko tuje pokrajine, sta pristala na japonskem mornariškem letalnem polju.

Še vedno se dvomi, da bi letalec nadaljeval s poletom preko Pacifika. Sorodniki in trgovski tovariši ju pozivajo, naj ne poskusita poleta na Midway otočje.

Navzočnost petih ali šestih tisoč žensk, žena, mater ali sester delegatov bo kot se domneva, v veliki meri pripomogla, da bo obisk dobro urejena afera.

CIKLONI OB MEHIŠKI OBALI

Ciklonski viharji so obiskali obali Mehike ter povzročili veliko škodo v obmorskih mestih.

MEXICO CITY, Mehika, 12. septembra. — Tako s pacifične kot atlantiške obali so prišla poročila, ki kažejo, da se bližajo vremenske razmere, ki so prevladovale tekom zadnjih štirih dni, na gotovih točkah resnični katastrofi.

Brzojavka, ki je dospela večera zvečer iz Manzanillo, javlja, da so na četrti dan viharja butali dvajset do trideset čevljev visoki valovi brez prestanka ob vodno fronto, da ni ostalo celo nobeno drevo, da so bili demolitani kioski za okrepčila ter da je bil izpodkopen celo zid iz cementa. Brzojavka dostavlja, da je prisilniški kapitan vznemirjen glede potniškega parnika Jalisco ter potniškega in tovrnega parnika Navajoa, ki bi morala že davno dospeti. Vihar je vrgel na obal veliko število ribiških ladij.

Iz Tuxpama je dospelo poročilo o preplavljenju Alamo petrolejskega polja, kjer je segala voda en meter in pol nad tiso ceste. Tri tisoč prebivalcev je prizadetih. Reka je narasla za dva metra ter je sedaj več kot dvesto metrov široka. Tok je odnesel celo največja drevesa ter nosi s seboj druge predmete, očividno z uničenih zemelj. Pomanjkanje najbolj potrebnih stvari spravlja prebivalstvo naravnost v obup.

Poročila iz Salina Cruz, potrjena od poljedelskega ministrstva, poročajo, da je zavzel vihar v enem pristanišču naravnost velikanske proporeje. Veliko število hiš je uničil ciklon ter se domneva, da je bilo izgubljenih tam dosti življenj.

Ista poročila, ki so bila objavljena v listu Excelsior, poročajo o bedi v državi Oaxaca ter pravijo, da bo kmalu izbruhnila lakota, ker so bili uničeni skoro vsi pridelki.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo omenjenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do predkisa, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta posredba ugajala, posebno če, ako boste vpoštovali svoje kristolist in našo zanesljivo ter točno posredbo.

Dinarji	Lire
Din. 500 \$ 9.40	Lir. 100 \$ 6.10
Din. 1,000 \$ 18.80	Lir. 200 \$ 11.90
Din. 2,500 \$ 46.25	Lir. 300 \$ 17.55
Din. 5,000 \$ 92.00	Lir. 500 \$ 28.75
Din. 10,000 \$ 182.00	Lir. 1000 \$ 56.50

Za poliklito, ki praznuje Desetletni Dinarjev ali pa Dvatisil Lir dovoljamo poslati našim primeram poslati.

Namenska po brzojavni plačilo izvršujemo v najkrajšem času po prejemu na stroške \$1.00

FRANK ŠAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbine za tepla, črna ameriški dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: \$ 2.00, ali manjši znesek 25 centov; od \$ 2.00, naprej do \$ 200, po \$ 0.05 od vsakega dolarja. Za voljo sveto po gl. menem dogovora.

